

СОВЕТ
НОВОКИНЕРСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

улица Советская, д.10, с.Новый Кинер,
Арский муниципальный район, 422031
Тел., факс (84366)9-12-65, (84366)9-12-68, 9-12-60. E-mail: Nkin.Ars@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА КЕНӘР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Совет урамы, 10 нче йорт, Яна Кенәр авылы, Арча
муниципаль районы, 422031

Арча муниципаль районы Яна Кенәр авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

17 декабрь 2020 ел

№16

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яна Кенәр авыл
жирлеге территориясендә гражданнарны сораштыру билгеләү һәм уздыру
тәртибе турында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы "Яна Кенәр авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, гражданнарның Яна Кенәр авыл жирлегендә жирле үзидарәгә хокукларын гамәлгә ашыру максатыннан, шулай ук Яна Кенәр авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм Яна Кенәр авыл жирлеге жирле үзидарә органнары вазыйфай затлары тарафыннан карарлар кабул иткәндә халыкның фикерен ачыклау һәм аны исәпкә алу өчен, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яна Кенәр авыл жирлеге Советы **каrar** бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яна Кенәр авыл жирлеге территориясендә гражданнарны сораштыруны билгеләү һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яна Кенәр авыл жирлеге Советының «Яна Кенәр авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә яшәүче гражданнарны сораштыру билгеләү һәм үткәрү тәртибе турында» 2009 елның 19 октябрәндәге 9 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында һәм Яна Кенәр авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Әлеге карар 2021 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үткәрен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Яна Кенәр авыл жирлеге ба... Фәхретдинов Р.Ә.

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл
жирлегенә территориясендә гражданнарны сораптыру билгеләү һәм уздыру
тәртібе турында Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Гражданнарны сораптыру (алга таба - сораптыру) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегенә халкының турыдан-туры ихтыяр белдерү рәвешләренә берсе булып тора.

Сораптыру юлы белән гражданнарның жирле үзидарәне гәмәлгә ашыру хокукы гәмәлгә ашырыла.

1.2. Сораптыру Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегендә яисә аның бер өлешендә яшәүчеләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча фикерен ачыклау һәм жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары карарлар кабул иткәндә исәпкә алудан гыйбарәт.

1.3. Сораптыру нәтижеләре кинәш итү сыйфатында.

2. Сораптыру принципнары

2.1. Гражданнарны сораптыруда сайлау хокукына ия һәм сораптыру үткәрелә торган территория чикләрендә яшәүче Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

Гражданнарның инициатив проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораптыруда уналты яшыкә житкән, инициатив проект гәмәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек халкы яисә аның өлеше катнашырга хокуклы.

2.2. Сораптыруда Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегенә халкы тигез нигезләрдә катнаша. Сораптыруда катнашучы һәр кеше бер тавышка ия һәм сораптыруда турыдан-туры катнаша.

2.3. Сораптыруда гражданнарның хокукларын жөнәсенә, расасына, милләтенә, теленә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, дингә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә бәйле рәвештә турыдан-туры яисә турыдан-туры булмаган чикләү рөхсәт ителми.

2.4. Гражданнарны сораптыруда катнашу ирекле һәм ихтыярий булып тора. Сораптыру барышында берәү дә үз фикерләрен һәм карашларын белдерүгә яисә алардан баш тартуга мәжбүр ителә алмый.

2.5. Сораптыру нәтижеләрен әзерләү, үткәрү һәм билгеләү законлылык, ачыклык һәм хәбәрдарлык принципнары нигезендә гәмәлгә ашырыла.

2.6. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары халыкка сораптыруда катнашу хокукын гәмәлгә ашыруда ярдәм итәргә тиеш.

3. Сораштыруга чыгарыла торган мәсьәләләр

3.1. Сораштыруга түбәндәге мәсьәләләр чыгарыла ала:

- Яңа Кенәр авыл жирлегендә яшәүчеләрнен мәнфәгәтьләренә турыдан-туры кагыла торган һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Уставына кергән жирле әһәмияттәге мәсьәләләр;

- Төбәк һәм төбәкара әһәмияттәге объектлар өчен Апаз авыл жирлеге жирләрен максатчан үзгәртү мәсьәләләре.

3.2. Сораштыруга чыгарыла торган сораулар Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Уставына каршы килмәскә тиеш.

Сораштыруга чыгарыла торган мәсьәләләр, аларны төрлечә аңлату мөмкинлеген булдырмас өчен, дөрес формалаштырылырга тиеш.

4. Сораштыруның төрләре

4.1. Сораштыру яшерен, исемле яисә ачык тавыш бирү юлы белән үткәрелә.

4.2. Яшерен тавыш бирү сораштыру уздыру пунктларында сораштыру кәгазьләре буенча бер көн эчендә үткәрелә.

4.3. Исемле тавыш бирү сораштыру үткәрү пунктларында, шулай ук сораштыруда катнашучыларның яшәү урыны буенча сораштыру үткәрү комиссиясе әгъзалары тарафыннан бер яисә берничә көн эчендә сораштыру кәгазьләре яисә сораштыру исемлекләре буенча уздырыла.

4.4. Сораштыру шулай ук гражданныр жылышларында ачык тавыш бирү рәвешендә дә үткәрелергә мөмкин.

5. Сораштыруны билгеләү тәртибе

5.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге гражданныр сораштыру түбәндәге инициатива буенча үткәрелә:

- жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча- Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы яисә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Башлыгы;

- Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге жирләренә төбәк һәм төбәкара әһәмияттәге объектлар өчен максатчан билгеләнешен үзгәртү мәсьәләләре буенча- Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органныр.

5.2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советына караган сораштыру үткәрү инициативасы күрсәтелгән орган тарафыннан сораштыру билгеләү турында тиешле карар кабул итүдә чагыла.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге башлыгына караган сораштыру үткәрү инициативасы район Советына сораштыру уздыру турында үтенечнамәдә белдерелә.

Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органның булган сораштыру үткәрү инициативасы әлеге орган тарафыннан Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советына сораштыру уздыру

турында үтенечнамәдә белдерелә.

5.3. Сораштыру үткәру турындагы үтенечнамәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- сораштыру үткәруне нигезләү;
- сораштыру өчен чыгарыла торган сорауның (сорауларның) тәкъдим ителә торган формулировкалары;
- сораштыру территориясе;
- сораштыру үткәрунең фаразланган датасы һәм аның төре.

5.4. Гражданнарны сораштыру билгеләү турында карар Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнарны сораштыру үткәру өчен "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайты кулланылырга мөмкин.

5.5. Сораштыруны билгеләү турындагы карар сораштыру үткәру турында үтенечнамә алынган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча һәм аны үткәру көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Сораштыру билгеләү турында карар кабул ителгәнче Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы белән сораштыруда чыгарыла торган сорауны (сорауларны) сораштыру инициаторы белән килештерү (төгәлләштерү) булырга мөмкин.

5.6. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы сораштыруга чыгарыла торган сорауны (сорауларны) формулировкалау гамәлдәге законнарга, әлеге Нигезләмәгә каршы килсә, сораштыру үткәрудән баш тартырга хокуклы.

5.7. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советының гражданнарны сораштыру билгеләү турында карарында түбәндәгеләр билгеләнә:

- сораштырулар үткәрунен датасы һәм сроклары;
- сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителгән) сорауның (сораулар) формулировкасы;
- сораштыру үткәрунең методикасы;
- сораштыру кәгазенең (сораштыру исемлегенең) формасы;
- сораштыруда катнашучы Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегендә яшәүчеләрнең минималь саны;
- гражданнарны сораштыру "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтынан файдаланып үткәрелгән очракта, сораштыруда катнашучыларны тәңгәлләштерү тәртибе.

5.8. Сораштыруны билгеләү турындагы карар аны үткәругә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча мәжбүри басылып чыгарга тиеш.

6. Сораштыру үткәру комиссиясе

6.1. Гражданнарны сораштыру үткәруне сораштыру комиссиясе (алга таба - Комиссия) әзерли һәм уздыра.

6.2. Комиссия, инициаторлар тәкъдимнәре нигезендә сораштыру үткәру территориясенә карап, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы тарафыннан 3 - 9 кеше исәбеннән билгеләнә.

6.3. Комиссия составына Татарстан Республикасы Арча муниципаль

районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы, Башкарма комитет вәкилләре, шулай ук сораштыру үткәрелә торган территориянең жәмәгатьчелек вәкилләре мәжбүри кертелә.

6.4. Комиссия аны төзү турында карар кабул ителгәннән соң өченче көннән дә соңга калмыйча чакырыла. Беренче утырышта Комиссия ачык тавыш бирү юлы белән рәис урынбасарын (урынбасарларын) һәм секретарен сайлый, сораштыру участокларын раслый, шулай ук, сораштыру үткәрү сораштыру пунктларында уздырылган очракта, мондый пунктларның санын һәм урынын раслый.

Комиссия рәисе Комиссия утырышларын кирәк саен чакырta. Комиссия утырышы, әгәр анда Комиссия әгъзаларының билгеләнгән санының яртысыннан ким булмаган өлеше катнашса, тулы хокуклы дип санала.

Комиссия карарлары утырышта катнашкан комиссия әгъзаларының гади күпчелеге тавышы белән кабул ителә.

Комиссия гражданнарны сораштыру уздыру өчен кирәкле санда эшче төркемнәр булдырырга хокуклы.

6.5. Сораштыру участоклары, Комиссиянең урнашкан урыны һәм гражданнарны сораштыру үткәрү пунктларының урнашкан урыны сораштыру үткәрү көненә кадәр кимендә 10 көн кала басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

6.6. Сораштыру үткәрү комиссиясе:

- гражданнарны сораштырганда әлеге Нигезләмәнең үтәлешен оештыра;
- сораштыру үткәрү пунктларын жиһазлый;
- сораштыру кәгазьләрен яисә сораштыру исемлекләрен әзерләүне тәмин итә;
- сораштырганда имзалар жыюны оештыра;
- Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлегендә яшәүчеләрнең сораштыруда катнашуын тәмин итә;
- әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә сораштыруда халыкның тавыш бирүен оештыра;
- Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегененң жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары, ижтимагый берләшмәләр, массакүләм мәгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итә;
- гражданнарны сораштыру нәтижеләрен билгели;
- гражданнарны сораштыру үткәрүгә бәйлә гаризаларны һәм шикаятьләрне карый;
- гамәлдәге законнар һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы тарафыннан сораштыру нәтижеләре рәсми басылып чыкканнан (халыкка житкерелгәннән) соң, Комиссиянең вәкаләтләре туктатыла.

6.8. Комиссия эшчәнлеген матди-техник, оештыру ягыннан тәмин итү Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы аппараты тарафыннан башкарыла.

7. Сораштыру участоклары. Сораштыруда катнашучылар исемлекләре

7.1. Сораштыру участогы - Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегә территориясендә гражданны сорааштыру алып барыла торган сорааштыру үткәру комиссиясе билгеләгән территория.

Сорааштыру территориясе бердәм сорааштыру участогы төзергә мөмкин.

Сорааштыру участкаларында тавыш бирү өчен махсус жиһазландырылган урыннар булырга тиеш. Участокларда тавыш бирүне сорааштыру участкаларына юнәлдерелгән, Комиссия эгъзаларының берсе житәкләгән Комиссия эгъзалары тәэмин итә.

7.2. Сораштыруда катнашучылар исемлегенә сайлау хокукына ия муниципаль берәмлек халкы кертелә. Исемлектә сорааштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы (18 яшьтә булса - өстәмә рәвештә көн һәм ай) һәм яшәу урынының адресы күрсәтелә. Сораштыру уздыру буенча тәгаен участката яшәүченә катнашучылар исемлегенә кертү өчен аның яшәу урыны әлегә участок территориясендә булу факты нигез булып тора. Һәр кеше сорааштыруда катнашучылар исемлегенә бары тик сорааштыру үткәру буенча бер генә участкага кертелә. Сораштыруда катнашучылар исемлеге ике нөсхәдә төзелә һәм исемлекне төзегән комиссия рәисе һәм секретаре тарафыннан имзаланган.

Әлегә Нигезләмә нигезендә сорааштыруда катнашу хокукы булган кешеләр исемлегенә өстәмә кертелү теләсә кайсы вакытта, шул исәптән сорааштыру үткәрелгән көнне дә рөхсәт ителә.

Сорааштыруда катнашу хокукына ия кешеләр исемлекләренә үзгәрешләр кертү тавышларны санау башланганнан соң тыела.

Сорааштыруда катнашучылар исемлеге сорааштыру үткәрүгә кадәр 3 көннән дә соңга калмыйча төзелә.

8. Сораштыру кәгазе

8.1. Сораштыру кәгазендә сорау (сораулар) буенча үткәрелгән сорауның төгәл кабатланган тексты була һәм тавыш бирүченә "Әйе" яки "Юк" сүзләре белән ихтыяр белдерү вариантлары күрсәтелә, алар астында буш квадратлар урнаштырыла.

Сорааштыруга берничә сорау чыгарылганда, алар бер сорааштыру кәгазенә кертелә, эзлекле рәвештә номерлана һәм бер-берсеннән горизонталь сызыклар белән аерыла. Сораштыруга чыгарылган норматив хокукый акт проектының нинди дә булса статьяның яисә нинди дә булса пунктның альтернатив редакцияләре шулай ук эзлекле рәвештә номерлана.

Исемле тавыш бирү өчен кулланыла торган сорааштыру кәгазендә тавыш бирүчеләр турында белешмәләр кертү өчен буш урын булырга тиеш.

Сорааштыру кәгазендә аны тутыру тәртибе турында аңлатма бирелә. Битнең өске уң почмагында Комиссия рәисе һәм секретаре имзалары куела.

9. Сораштыру исемлеге

9.1. Сораштыру исемлеге исемле тавыш биргәндә кулланыла һәм графаларына сорааштыруда катнашучыларның фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган көне, яшәу урыны турындагы белешмәләр кертелгән таблицада

гыйбарәт. Әлеге графаның уң ягында, сораштыруда чыгарыла торган (чыгарылган) сорау тексты астында, тавыш бирүченең "Әйе" яки "Юк" сүзләре белән җавап вариантлары күрсәтелә һәм тавыш бирүдә катнашучылар имзалары өчен урын кала.

Сораштыруга берничә сорау чыгарганда, алар сораштыру исемлегендә эзлекле рәвештә урнаша.

9.2. Сораштыру исемлегенең һәр битенә Комиссия рәйсе һәм секретаре имза сала.

10. Сораштыруны үткәрү тәртибе

10.1. Сораштыру Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл җирлеге Советы гражданны сораштыру билгеләү турындагы карарда билгеләгән көндә (яисә көннәрдә) үткәрелә.

10.2. Сораштыру үткәрү пунктларында гражданны сораштыру җирле вакыт буенча иртәнге сизгездән кичке сәгать алтыга кадәр башкарыла.

11. Сораштыру үткәргәндә яшерен тавыш бирү үткәрү тәртибе

11.1. Яшерен тавыш бирү яшерен тавыш бирү урыннары өчен махсус җиһазландырылган һәм тавыш бирү вакытына мөһер сугылган тартмалар урнаштырылган сораштыру уздыру пунктларында үткәрелә.

11.2. Сораштыру кәгазе сораштыруда катнашучылар исемлеге буенча тавыш бирүчегә Комиссия әгъзалары тарафыннан бирелә. Сораштыру кәгазен алганда, тавыш бирүче паспортын яисә шәхесен һәм яшәү урынын раслаган башка документны күрсәтә һәм сораштыруда катнашучылар исемлегендә үз фамилиясе турысында имза куя. Сораштыруда катнашучылар исемлегендә паспорт мәгълүматларын тутыру таләп ителми.

11.3. Әгәр тавыш бирүченең сораштыру кәгазен алганда мөстәкыйль рәвештә имза кую мөмкинлеге булмаса, ул, Комиссия әгъзаларыннан тыш, башка зат ярдәменнән файдаланырга хокуклы.

Сораштыруда катнашучыга ярдәм итүче зат "Сораштыру кәгазен алу турында сораштыруда катнашучының имзасы" графасында үз фамилиясен күрсәтә.

11.4. Сораштыру кәгазе башка затлар булу рәхсәт ителмәгән махсус җиһазландырылган урында (кабинада яисә бүлмәләрдә) тутырыла һәм тавыш бирү тартмасына салына.

Тавыш биргәндә сораштыруда катнашучы "Әйе" яки "Юк" сүзе астындагы квадратка теләсә нинди тамга куя.

Комиссия әгъзалары сораштыру серен саклайлар.

Сораштыру кәгазен тутырганда хата ясадым дип санаган кеше, бозылганы урынына яңа сораштыру кәгазе бирүне үтенеп, сораштыру кәгазен биргән Комиссия әгъзасына мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Комиссия әгъзасы тавыш бирүчегә яңа сораштыру кәгазе бирә, шул ук вакытта сораштыруда катнашучылар исемлегендә әлеге катнашучының фамилиясе турысында тиешле тамга ясыя. Бозылган сораштыру кәгазе юкка чыгарыла, бу хакта Комиссия әгъзалары тиешле акт төзи.

Тутырылган сораштыру кәгазьләре тавыш бирүчеләр тарафыннан

Комиссия әғзалары күз уында булырга тиешле тартмага төшерелә.

Тартмалар саны Комиссия тарафыннан билгеләнә. Тавыш бирү өчен күчерелмә тартмалар кулланып тавыш бирүне уздыру мәсьәләсен Комиссия мөстәкыйль хәл итә.

11.5. Комиссия әғзасы сораштыру серен боза яки сораштыруда катнашучыларның ихтыяр белдерүенә йогынты ясарга тырыша икән, ул шунда ук аның эшендә катнашудан читләштерелә. Читләштерү турында карар әлеге участка Комиссиянең эшчәнлеген житәкләүче әғза тарафыннан тиешле беркетмә төзеп һәм участка сораштыру уздыручы Комиссиянең барлык әғзаларының имзалары куелып кабул ителә.

12. Сораштыру үткәргәндә исемле тавыш бирү уздыру тәртибе

12.1. Исемле тавыш бирү сораштыру уздыру пунктларында да, гражданның яшәу урыны буенча да үткәрелергә мөмкин.

12.2. Исемле тавыш бирү сораштыру кәгазьләре буенча да, шулай ук сораштыру исемлекләре буенча да үткәрелергә мөмкин.

12.3. Сораштыру исемлекләре буенча тавыш биргәндә, катнашучы паспорт яисә шәхесне һәм яшәу урынын таныкый торган башка документ күрсәтә, исемлектә үз фамилиясе турысында ихтыярына туры килә торган графада теләсә нинди тамга куя һәм имза сала.

12.4. Сораштыру кәгазьләре буенча исемле тавыш биргәндә, тавыш бирүче сораштыру кәгазенә үзенең фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, адресын язып куя, "Әйе" яки "Юк" сүзләре астындагы квадратта үз ихтыяры нигезендә теләсә нинди тамга куя һәм шунда ук кул куя.

Тавыш бирүченең үтенече буенча сораштыруда катнашучы турында мәгълүматны сораштыру кәгазенә Комиссия әғзасы кертергә мөмкин, ләкин тавыш бирүче тиешле квадратка тамгасын үзе куя һәм имза сала.

12.5. Сораштыру үткәрү срогы дәвамында көн азагында, тугырылган сораштыру кәгазьләре сораштыру үткәрүче затлар тарафыннан Комиссиягә тапшырыла.

12.6. Сораштыру кәгазе буенча тавыш бирү нәтижеләре Комиссия әғзалары тарафыннан сораштыру исемлегенә күчерелә, ул сораштыру нәтижеләрен билгеләү өчен төп документ булып тора.

13. Сораштыру үткәргәндә ачык тавыш бирү уздыру тәртибе

13.1. Комиссия, сораштыруда катнашучы халык саны 1000 кешедән артмаса, сораштыруга чыгарылган (чыгарыла торган) сорау (мәсьәләләр) буенча тавыш бирүне уздыру өчен сораштыруда катнашучылар жыелышын уздырырга хокуклы. Жыелышта катнашучыларны теркәү сораштыруда катнашучылар исемлеге буенча уздырыла. Жыелышны ким дигәндә өч кеше булган Комиссия вәкилләре ача һәм алып бара. Жыелышта кызыксынучы якларның сораштыруга чыгарылган (чыгарыла торган) мәсьәлә буенча чыгышлары, аларның гражданның сорауларына жаваплары рөхсәт ителә, әмма фикер алышу үткәрелми.

13.2. Жыелышта һәр мәсьәлә буенча аерым "Әйе" һәм аерым "Юк" тавыш бирү үткәрелә. Тавыш бирүдә исемлеккә кертелгән һәм жыелышта теркәлгән

сораштыруда катнашучылар гына катнаша. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә, ул жыелышта катнашкан барлык Комиссия әгъзалары тарафыннан имзалана.

13.3. Жыелыш сораштыруда катнашучылар исемлегенә кертелгән халыкның 25 проценттан артыгы катнашканда тулы хокуклы була.

14. Сораштыру нәтижәләрен билгеләү

14.1. Сораштыру үткәрелгәннән соң Комиссия сораштыру участоклары буенча тавыш бирү нәтижәләрен саний һәм сораштыру йомгаклары турында карарны сораштыру йомгаклары турында беркетмә белән рәсмиләштерә, анда түбәндәге белешмәләр бирелә:

- беркетмәне төзү датасы;
- сораштыру уздыру сроклары: башлану һәм тәмамлану даталары;
- сораштыру үткөрү участогы адресы;
- сораштыру территориясе (әгәр сораштыру шәһәр территориясе өлешендә үткәрелсә, ничшиксез микрорайоннарның, урамнарның, йорт номерларының исемнәре күрсәтелә);
- сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителгән) сорауның (сораулар) формулировкасы;
- сораштыруда катнашу исемлегенә кертелгән гражданның гомуми саны;
- сораштыруда катнашкан гражданның саны;
- сораштыруны узган яисә узмаган дип тану;
- сораштыру гамәлдә яисә гамәлдә түгел дип тану;
- сораштыру исемлегендә дәрәс түгел дип танылган язмалар саны яисә дәрәс түгел дип танылган сораштыру кәгазьләре саны;
- сораштыруда чыгарылган сорауга "Әйе" дип бирелгән тавышлар саны;
- сораштыруда чыгарылган сорауга "Юк" дип бирелгән тавышлар саны;
- Сораштыру нәтижәләре (сорау, аңа җавап биргәндә тавыш бирүдә катнашкан сораштыруда катнашучыларның яртысыннан күбрәгә тавыш бирсә, хупланган дип санала).

14.2. Әгәр сораштыру берничә мәсьәлә буенча үткәрелгән булса, тавышларны санау һәм беркетмә төзү һәр мәсьәлә буенча аерым башкарыла.

14.3. Сораштыру кәгазендәге язмалар түбәндәге очракларда дәрәс түгел дип санала:

- сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәс билгеләү мөмкин булмаганда;
- язмада тавыш бирүче турында мәгълүмат яисә аның имзасы булмаганда;
- кабатлана торган язмалар булганда.

Сораштыру кәгазьләре дәрәс түгел дип таныла:

- билгеләнгән үрнәктәгечә булмаганда,
- Комиссия әгъзаларының билгеләре булмаганда,
- алар буенча сораштыруда катнашучыларның фикерен дәрәс билгеләү мөмкин булмаганда.

14.4. Әгәр сораштыруда катнашкан кешеләр саны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегә Советы карары белән

муниципаль берәмлектә яшәүчеләрнең билгеләнгән сораштыруда катнашачак минималь саныннан кимрәк булса, Комиссия сораштыруны узмаган дип таний.

14.5. Түбәндәге очрақларда Комиссия сораштыру нәтижәләрен дәрәс түгел дип таний:

- сораштыру үткәргәндә жибәрелгән хокук бозулар гражданның ихтыяр белдерү нәтижәләрен дәрәс билгеләргә мөмкинлек бирмәгәндә;

- сораштыру исемлегендә дәрәс дип танылган язмалар саны сораштыруда катнашкан гражданны санының 80 проценттан кимрәген тәшкит иткәндә;

- дәрәс дип танылган сораштыру кәгазьләре саны сораштыруда катнашкан гражданны санының 80 проценттан кимрәген тәшкит иткәндә.

14.6. Сораштыру нәтижәләре турындагы беркетмә 2 нөсхәдә төзелә һәм Комиссиянең барлык әгъзалары тарафыннан имзаланган. Беркетмәгә имза салган вакытта Комиссиянең кайбер әгъзалары булмаган очракта, беркетмәдә аларның булмау сәбәпләрен күрсәтеп, язма ясалган.

Комиссия әгъзасы беркетмә белән тулаем яисә аның аерым нигезләмәләре белән ризалашмаса, үз фикерен беркетмәгә кушымта итеп бирелә торган язма рәвешендә баян итәргә хокуклы, бу хакта беркетмәдә тиешле язма ясалган. Беркетмә, әгәр ул Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегә Советы карарында билгеләнгән сораштыру комиссиясе әгъзаларының күпчелегә тарафыннан имзаланган булса, гәмәлдә була.

Беркетмәгә имза салу көне булып Комиссия әгъзалары тарафыннан сораштыру нәтижәләрен билгеләгән көн тора.

14.7. Беркетмәнең беренче нөсхәсе Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегә Советына сораштыру кәгазьләре яисә сораштыру исемлекләре белән бергә жибәрелә, беркетмәнең икенче нөсхәсе сораштыру үткәру инициаторына жибәрелә.

Беркетмәнең беренче нөсхәсенә Комиссиягә кергән язма шикаятьләр, гаризалар һәм алар буенча кабул ителгән карарлар теркәлә. Шикаятьләренә, гаризаларның һәм алар буенча кабул ителгән карарларның таныкланган күчәрмәләре беркетмәнең икенче нөсхәсенә теркәлә.

Беренче нөсхәнең күчәрмәләре массакүләм мәгълүмат чараларына, жирле ижтимагый берләшмәләргә һәм территорияль ижтимагый үзидарә органнарына тапшырылырга мөмкин.

14.8. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегә комиссиясе һәм Советы тутырылган сораштыру кәгазьләренә һәм сораштыру исемлекләренә һәм сораштыру уздыру документларының кагылгысызлыгын һәм сакланышын тәмин итәләр.

15. Сораштыру нәтижәләре

15.1. Сораштыру нәтижәләре аларны билгеләгән көннән соң 10 көннән дәрә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка житкереләргә) тиеш.

15.2. Сораштыру барышында ачыкланган халык фикере тәкъдим итү характерында. Сораштыру нәтижәләре Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлегенә жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары карарлар кабул иткәндә һичшиксез каралырга һәм исәпкә

алынырга тиеш.

15.3.Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары сораштыру нәтижәләренә каршы килә торган карарлар кабул иткән очракта, күрсәтелгән органнар тиешле карар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә әлеге мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән мондый карар кабул итү сәбәпләрен халыкка житкерергә тиеш.

16. Сораштыру материалларын саклау

16.1.Сораштыру материаллары Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советында Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы депутатларының вәкаләтләре вакыты ахырына кадәр саклана, аннары муниципаль архивка саклауга жиберелә.

16.2.Күрсәтелгән материалларны саклау срогы Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә, әмма 1 елдан да ким була алмый.

17. Сораштыру үткәрүне финанслар белән тәмин итү

17.1. Гражданнарны сораштыру эзерләүгә һәм үткәрүгә бәйле чараларны финанслау түбәндәге акчалар хисабына гамәлгә ашырыла:

- жирле үзидарә органнары яки муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча сораштыру уздырганда - жирле бюджет;
- Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы белән сораштыру уздырганда - Татарстан Республикасы бюджеты.

18. Сораштыруда катнашуга гражданнарның хокукларын бозган өчен жаваплылык

18.1. Көч куллану, сатып алу, янау, документлар ясау юлы белән яисә Россия Федерациясе гражданы тарафыннан сораштыруда катнашу хокукын ирекле гамәлгә ашыруга комачаулый торган башка ысул белән яисә комиссия эшенә яки комиссия әгъзалары эшенә каршылык тудырган затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплылык тоталар.